

Genezen door prikken

is een kunst, die de Eskimo's en de Chinezen al eeuwen geleden beheersten. Nu pas gaat de westerse wetenschap er schoorvoetend toe over een oude wijsheid te benutten. Acupunctuur noemt men de behandeling met gouden en zilveren naalden, waar verscheidene artsen in Duitsland en Frankrijk de laatste jaren toe zijn overgegaan. En de resultaten zijn interessant

Midden tussen twee uitersten stond hij op zijn locomotief. Aan de ene kant van zijn lichaam golfde de hitte van het vuur en aan de andere kant snerpde de ijzige kilte langs hem heen in onophoudelijke vlagen. Voort daverde de sneltrein van de Westdeutsche Bundesbahn; lachend boog stoker Hans S. zich voorover om kolen op de vlammen te werpen. Een beetje warm van voren, een beetje koud van achteren — daar geeft een kerel van vierentwintig niet om. Als je maar aardig verdient en kans hebt om hoger op te komen, dan glijden al die rillingen en zweetdruppels wel van je body af. Maar na een half jaar was het mis. Pijn in zijn rug en pijn in zijn nek. Verdruaid, dacht Hans, wat kan dat nou wezen? En omdat hij niet geloofde in iets anders dan een koutje, een klein griepje, knoopte hij een dikke wollen sjaal om zijn nek en denderde voort in zijn ijzeren huisje, waar twee verschillende temperaturen op elkaar botsten. Hans trok er zich niets van aan en besefte in het geheel niet, dat hij het slachtoffer ervan zou worden.

Een maand later was hij al niet meer in staat zijn werk behoorlijk te verrichten en kreunend van pijn ging hij op consult bij zijn huisarts. De dokter onderzocht hem minutieus en constateerde verdikkingen en verhardingen in zijn lange rugspier; hij schreef hem massages voor en krabbelde een receptje. Na een week begon Hans zich beter te voelen en toen de pijnen belangrijk waren verminderd en zijn rug wat soepeler werd, klom hij weer op zijn locomotief. Maar beter was hij niet.

Spoedig bleek dat de jonge stoker de zware schoppen met kolen niet goed meer kon hanteren en daardoor opnieuw de arbeid moest staken. Zijn huisarts adviseerde nu niet alleen door te gaan met de massages, maar ook behandelingen met hoogfrequente elektrische stroom te nemen. En die hadden tot gevolg dat na zes weken een lichte verbetering intrad, hoewel de lichamelijke gesteldheid van Hans niet van die aard was, dat hij weer aan zijn vuur kon gaan staan.

De situatie begon de patiënt rijkelijk te vervelen en daar het toch maar sukelen bleef, verzocht hij zijn dokter hem naar een specialist te verwijzen. Veel schoot hij daar niet mee op, want deze bevestigde de diagnose van de huisarts, en ofschoon in de volgende weken verscheidene andere geneesmethoden werden geprobeerd — helemaal de oude scheen Hans niet meer te kunnen worden. Toen haalde hij de verzwakte schouders maar op en trachtte ze weer onder zijn werk te zetten. En hoewel elke beweging hem zeer deed tot in zijn botten, sjouwde hij weer rond in zijn hokje om de haard van het ijzeren monster brandende te houden.

Op een Zaterdagochtend moest de trein geruime tijd voor een onveilig signaal blijven wachten, juist op de plek waar een groep arbeiders bezig was aan de spoordijk. Hans leunde uit zijn raampje en liet zijn blik eens over de gezichten gaan. Plotseling herkende hij een oude schoolmakker en automatisch begon hij een bekend wijze uit zijn jongensjaren te fluiten. Als een vertrouwde echo kwam het antwoord en terwijl het sein op rood bleef staan, vingen de vrienden bij de locomotief een gesprek aan, dat voor Hans verstrekkende gevolgen zou hebben.

Want op de vraag „Hoe gaat het jou?“ kwam het verhaal los over de beroepskwaal. En de oude schoolmakker bleek daar raad op te weten.

„Maar, jong“, zei hij, „ik ken een dokter, die je er binnen een paar weken van af helpt. Mijn vader heeft dezelfde ziekte gehad en die werd meteen genezen. Kom eens gauw bij ons aan in München, dan gaan wij samen naar het spreekuur.“

De schoolvriend had nog juist gelegenheid om zijn adres op te geven. Het leek wel of het lot met een stopwatch in de hand had staan wachten. Want zodra de straatnaam en het huisnummer waren genoteerd, sprong het signaal op veilig. De trein begon weer te rijden en terwijl Hans zich moeizaam vooroverbukte om een nieuwe lading kolen op het vuur te gooien, besloot hij zijn eerstvolgende verlof bij zijn oude makker in München door te brengen.

Op die bewuste dag van het verlof beleefde de jonge stoker een grote sensatie. Zijn vriend had hem naar het huis van de Münchense arts begeleid en tijdens de wandeling had deze hem al ingelicht over de geneeswijze die de dokter toepaste. Het moest een historische therapie zijn, die al in zwang was bij de oude Chinezen.

Op het bordje bij de praktijk stond een voor Hans raadselachtige mededeling: „Speciaal voor Acupunctuur-behandeling“. Een tikkeltje ongeduldig wachtte hij zijn beurt af. Toen hij in de spreekkamer werd geroepen, voelde hij zich niet helemaal honderd procent. Maar de arts liet hem rustig zijn klachten vertellen en daarna voelde hij aandachtig en zeer langdurig de pols van de patiënt. Nadat vervolgens de pijnlijke plekken in de nek en op de rug van Hans waren onderzocht, schraapte de specialist zijn keel.

„Hmm, waarschijnlijk een vrij eenvoudig geval.“ De medicus draaide

zich om en gebaarde met een hand naar de hoek van de kamer. „Gaaf u maar op die bank liggen. Ik zal u helpen. U hoeft nergens bang voor te zijn. U voelt alleen een paar prikkjes, meer niet.“

Het deed inderdaad bijna geen pijn. Hans bemerkte amper dat zijn huid werd geperforeerd, maar toch had de arts op zes verschillende plaatsen zilveren naalden in zijn rug en nek gestoken. Een tijdje moest hij op zijn buik blijven liggen; daarna werden de naalden met een vlugge beweging losgewipt. En was dat nu verbeelding of werkelijkheid? Kon hij zich al beter bewegen?

Nee, bedrog was het niet geweest; dat bleek de volgende dagen, toen het buigen van zijn rug veel soepeler bleek te gaan, terwijl de pijnen afnamen. Nog twee keer moest Hans voor een behandeling komen en daarop keerde hij volkomen genezen terug op zijn locomotief.

Wat is acupunctuur?

De mededeling op het bordje van de Münchense arts, die de stoker Hans S. genas, is geen Chinese toverformule. Er blijkt weinig mysterieus aan te zijn, want wie een Latijns woordenboek opslaat, zal de uitdrukking acupunctuur gemakkelijk kunnen verklaren: acus is naald en punctuur werd afgeleid van pungeren, dat prikken betekent. „Prikken met naalden“ dus en daarmee is het toverwoord meteen van zijn bedrieglijk laagje verguldseel ontdaan.

Maar het mysterie blijft de geneeswijze zelf nog omringen, want klinkt het niet geheimzinnig, dat er helende krachten zouden schuilen in een doodgewone naald, al is die dan van zilver? En wat is er waar van het aanlokkelijke verhaal over de oude Chinezen?

Het was de Duitser von Siebold, die de merkwaardige naaldentherapie ging

propageren, nadat hij er mee had kennisgemaakt op een reis door Azië. Dat was omstreeks het midden van de negentiende eeuw. De Duitser had rondgekeken in China en ook in Japan, waar hij in contact was gekomen met de medicus Isiaka Sotetsu, acupuncteur aan het hof van de toenmalige Japanse keizer.

In Europa haalde men over de bevindingen van Von Siebold ongelovig de schouders op: genezen door naalden prikken, dat kon niet — men vond het absurd. Ook de pogingen van professor Hübner om meer wetenschappelijke belangstelling voor de oosterse methode te wekken, werden met on dank beloond, want niemand wilde er aan geloven.

Wat de hoogleraar als vooraanstaand medicus niet was gelukt, dat gelukte een Fransman, die leek was op het gebied der geneeskunde. Hij schreef een boek, „Précis de la vraie Acupuncture“, en daarin bleek de naaldenmaterie zodanig te zijn behandeld, dat het werk zelfs in sceptische dokterskringen de aandacht begon te trekken. De Franse arts dr Roger de la Fuye werd zo nieuwsgierig, dat hij besloot te gaan reizen om een grondig onderzoek te kunnen instellen. En het resultaat daarvan was een wetenschappelijk boekwerk, dat onder de naam „Traité d'acupuncture“ in de handel kwam.

Dokter de la Fuye heeft zeer merkwaardige ontdekkingen gedaan omtrent de oorsprong van de acupunctuur. Tijdens een bezoek aan de Stoney-Indianen in de Rocky Mountains bemerkte hij, dat dit uiterst primitieve volk, dat nauw verwant is aan de Eskimo's, zijn zieken trachtte beter te maken door hen te prikken met zeer puntige steensplinters. Hier had de Franse onderzoeker de oudste vorm van acupunctuur gevonden, die kennelijk dateerde uit het stenen tijdperk.

En de Chinezen? Waarschijnlijk hebben zij de methode overgenomen van de Eskimo's. Want al woonden zij in verschillende werelddelen, er bestond een geregeld contact tussen beide volkeren. Het grootste deel van het jaar ligt de negentig kilometer brede Beringstraat, die Azië van Amerika scheidt, dichtgevroren en vroeger deed het onafzienbare ijsoppervlak meermaals dienst als oversteekplaats. Zo kwam de wetenschap betreffende de steensplinters in China en het enige wat de Chinezen zelf hebben gedaan is de puntige voorwerpen vervangen door naalden van goud en zilver en de therapie perfectioneren.

Waarop berust de methode?

Iedere Chinese arts bezit tegenwoordig een uitgebreid arsenaal van gouden en zilveren naalden, omdat de acupunctuur een dagelijks voorkomende behandeling is geworden. Tussen dat goud en zilver maakt hij zorgvuldig onderscheid, want daar gaat het juist om. Voor een Europeaan is dat moeilijk te begrijpen, wanneer hij niet weet, dat de oude Chinese geneeskunde geheel op filosofische grondslag is opgebouwd. Zij berust op het wijsgerige principe, dat er in de natuur twee tegengestelde krachten werkzaam zijn, die het gehele leven en dus ook de gezondheid van de mens beïnvloeden.

Yin en Yang — zo heten die machtige twee, die in het Chinees respectievelijk worden afgebeeld als een groene en een rode draak. Wanneer de een

Deze tekening geeft een beeld van een der twaalf banen, waarlangs volgens Chinese opvatting de levensenergie door het menselijk lichaam stroomt.

Ook in Europa passen vele medici de laatste jaren acupunctuur toe. De naalden blijven slechts kort in de huid.

voor de ander niet onderdoet, zodat zij elkaars krachten in toom kunnen houden, dan is er sprake van harmonie. Yin is de negatieve kracht, zoals duisternis en koude; Yang is positief: licht, warmte.

De Chinese geneeskunde spreekt van een gezonde mens, wanneer de Yin en de Yang in zijn lichaam aan elkaar zijn gewaagd. Is het evenwicht verstoord en hoopt de stroom van levensenergie zich op in een bepaald orgaan, dan ontstaat een Yang-ziekte. Een Yin-kwaal daarentegen is het gevolg van een tekort aan levensenergie in dat orgaan. En bij al dit ge-Yin en ge-Yang nu spelen de gouden en zilveren naalden van de Chinese dokter een belangrijke rol: goud is voor zijn Yin- en zilver voor zijn Yang-patiënten.

De pols is in China bepalend voor een diagnose. De Chinese artsen weten daaruit veel meer symptomen af te leiden dan hun westerse collega's. Op zes verschillende plaatsen wordt hij bevoeld: driemaal op het linker- en driemaal op het rechtergedeelte, en alle bevindingen tezamen geven de oosterse arts een duidelijk beeld van de ziekte.

De Chinese geneeskunde gaat er van uit, dat de levensenergie langs twaalf verticale banen door het menselijk

lichaam stroomt. Op deze „meridianen“ liggen verscheidene punten, die belangrijk zijn bij een acupunctuur-behandeling. Door het aanprikken van deze plekken met gouden of zilveren naalden menen de Chinese dokters het energieverloop in het lichaam in positieve of negatieve zin te kunnen beïnvloeden. Zij kennen in totaal zevenhonderdtachtig van deze plaatsen, die over het gehele lichaam zijn verspreid, en elk punt heeft een tot de fantasie sprekende benaming, zoals „Overvloed en Welvaart“ en „Hemelse Bron“. Maar op alle twaalf meridianen komt ook één plekje voor, dat „Heroldspunt“ of „alarmpunt“ heet, en wanneer men het aanraakt, geeft dat altijd een pijnlijk gevoel.

Resultaten

Hoewel het allemaal heel geheimzinnig lijkt, bereiken de Chinese artsen met hun merkwaardige theorieën en geneesmethoden toch bijzonder concrete resultaten. Zij verzekeren bijvoorbeeld met acupunctuur angina pectoris (hartbeklemming) te kunnen genezen. Nu loopt de Chinese hartmeridiaan van de zijkant van de vierde rib langs de binnenzijde van de arm tot aan de pink. Frappant is, dat de lijder aan angina pectoris juist op

deze plaatsen tijdens een aanval pijn heeft.

Er zijn nog meer tekenen, die er op wijzen, dat de Chinese theorie niet zo maar een mysterieus fabeltje is. Bij de ontwikkeling van de mens vóór de geboorte is een duidelijke indeling in geleidingen waargenomen, waardoor is komen vast te staan, dat bij elk segment van het ruggemerg een of meerdere organen en een deel van de huid behoren. Vandaar dat bij een kwaal aan een inwendig orgaan ook pijn kan optreden in het daarmee corresponderende huidsegment. Dit wisten de Chinezen reeds meer dan vijfduizend jaar geleden. De westerse wetenschapsmensen begonnen de samenhang tussen bepaalde pijnen aan de oppervlakte van de huid en een ziek orgaan pas in de laatste vijftig jaren in te zien.

De Chinese geneeskunde schijnt in bepaald opzicht een voorsprong te hebben en in deze overtuiging zijn vele medici in Europa de laatste jaren de acupunctuur gaan bestuderen en beoefenen. Vooral in Frankrijk en in Duitsland vindt men vele dokters, die op hun naambord „arts voor acupunctuurbehandeling“ hebben laten schilderen. Er is zelfs een paar maanden geleden een internationaal congres voor acupunctuur gehouden. Dat had

plaats in München en de deelnemende medici zijn daar in de gelegenheid geweest een groot aantal patiënten te onderzoeken en vele ziektegeschiedenissen te ontrafelen.

Hier volgen enkele van de opzienbarende gevallen:

Else B. was als kind van vier jaar begonnen te stotteren. Naarmate het meisje ouder werd, nam de kwaal in hevigheid toe en artsen noch spraakleraren slaagden erin verbetering in de toestand te brengen. Door toevallige omstandigheden kwamen de ouders in aanraking met een dokter, die acupunctuur toepaste. Drie zilveren naalden stak hij in de kin van het achtjarige kind en hij liet die gedurende een halve minuut zitten. Van dat moment af is Else normaal gaan spreken.

Pijnen gingen over

Het mysterieuze waas, dat over de methode hangt, weerhoudt de patiënten vaak mee te werken aan een behandeling met naalden. Zo ook mevrouw B., die op een goede dag voor de praktijkdeur van dr. V. stond. Zij kon maar niet inzien, dat de arts haar met behulp van een paar eenvoudige prikjes zou genezen, maar een vriendin slaagde er in haar te overreden.

Al jaren was mevrouw B. onder medische behandeling voor haar galblaas, die haar op gezette tijden hevige pijnen bezorgde. Ook klaagde zij geregeld over pijn in de rechterschouder. Een operatie durfde men niet aan, daar de toestand van haar hart dit niet toeliet.

Omdat zij zelf haar schouderpijn toeschreef aan rheuma, ging mevrouw B. na een tijdje naar een vriendin, die masseuse was. De behandeling van de schouder had een zeer merkwaardig resultaat, want niet alleen de pijn in dit gedeelte van het lichaam verdween, maar ook met de galblaas ging het plotseling beter.

Toen mevrouw B. de massage enige tijd onderbrak, kwamen de klachten snel terug en daarop heeft een collega haar na enig heen-en-weergepraat naar dokter V. gebracht. Ineens was het over. Mevrouw B. weet nu amper meer dat zij een galblaas heeft en met haar schouder is zij desnoods in staat een flinke last te torsen. Dit dank zij de Eskimo's en de Chinezen.

Nu moet men niet denken dat acupunctuur de enige doktersbehandeling is in China. Men past daar evengoed als hier de moderne therapieën en medicijnen toe, want men heeft er de westerse geneeskunde grondig bestudeerd. Toch blijft daarnaast de acupunctuur als een doelmatige methode in zwang. Een methode die ruim vijfduizend jaar en waarschijnlijk nog langer haar praktische waarde heeft bewezen. Het Westen volgt schoorvoetend.

Naaldeprikken zouden het energieverloop in ons lichaam in positieve of negatieve zin kunnen beïnvloeden.